

URZĄD STATYSTYCZNY W ŁÓDZI

e-mail: SekretariatUSLDZ@stat.gov.pl tel: (42) 6839-100, 6839-101

<http://www.stat.gov.pl/urzedz/lodz/index.htm>

KWARTALNA INFORMACJA O AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w **IV kwartale 2004 roku**.

	IV kwartał 2003	III kwartał 2004	IV kwartał 2004
Współczynnik aktywności zawodowej	55,6%	55,2%	55,1%
Wskaźnik zatrudnienia	44,7%	44,1%	45,5%
Liczba osób aktywnych zawodowo	1373 tys.	1371 tys.	1377 tys.
Liczba osób pracujących	1104 tys.	1097 tys.	1139 tys.
Liczba osób bezrobotnych	270 tys.	273 tys.	238 tys.
Stopa bezrobocia	19,7%	19,9%	17,3%
Liczba osób biernych zawodowo	1096 tys.	1114 tys.	1124 tys.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za ludność aktywną zawodowo (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku), ale formalnie miały pracę.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na *International Classification of Status in Employment* (ICSE) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą; wyodrębnia się pracodawców, tj. prowadzących własną działalność gospodarczą i zatrudniających co najmniej 1 pracownika najemnego,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego; zaliczamy tu również osoby wykonujące pracę nakładczą.
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

W kategorii pracujących wyróżniono osoby **pracujące w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy** (od I kw. 2001 r. na podstawie deklaracji respondenta).

Dane o miejscu pracy osób pracujących oraz o ostatnim miejscu pracy osób bezrobotnych prezentowane są w BAEL w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności. Na tej podstawie wyróżniono następujące **sektory ekonomiczne**:

- rolniczy** - Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; Rybołówstwo i rybactwo,

- przemysłowy** - Przetwórstwo przemysłowe; Górnictwo i kopalnictwo; Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę; Budownictwo,
- usługowy** - pozostałe sekcje.

Bezrobotni, według BAEL, są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do 2000 r. (włącznie) dla bezrobotnych stosowano jedynie dolną granicę wieku, tzn. za bezrobotne uznawano osoby w wieku 15 lat i więcej, jeżeli spełniły ww. warunki.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały i nie poszukiwały pracy,
- nie pracowały i poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nie poszukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Do **absolwentów** zaliczono osoby w wieku 15-30 lat, które ukończyły szkołę w okresie ostatnich 12 miesięcy i nie kontynuują nauki.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości *Ogółem*. Wynika to z zaokrążeń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

LUDNOŚĆ AKTYWNA I BIERNA ZAWODOWO

Średnioroczne dane BAEL o aktywności zawodowej w województwie łódzkim wskazują iż w roku 2004, w porównaniu z rokiem 2003, zmniejszyła się o 0,9 pkt stopa bezrobocia z poziomu 19,7% do 18,8%, głównie dzięki znacznemu spadkowi liczby osób bezrobotnych mieszkających na wsi (tam stopa bezrobocia spadła prawie o 3 pkt). Jednocześnie wzrósł wskaźnik zatrudnienia z poziomu 44,3% w roku 2003 do 44,7% w roku 2004.

Tabl. 1. Średnioroczna aktywność ekonomiczna ludności w latach 2003 i 2004

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
			razem	pracujący	bezrobotni				
			w tysiącach						
OGÓLEM ...	2003	2433	1342	1078	264	1091	55,1	44,3	19,7
	2004	2457	1352	1098	254	1105	55,0	44,7	18,8
Mężczyźni ...	2003	1155	730	594	136	425	63,2	51,4	18,6
	2004	1160	729	599	130	431	62,8	51,6	17,8
Kobiety.....	2003	1278	612	484	128	666	47,8	37,8	20,9
	2004	1297	623	498	124	675	48,0	38,4	19,9
Miasta.....	2003	1623	862	681	181	761	53,1	42,0	21,0
	2004	1645	887	700	187	758	53,9	42,6	21,1
Wieś.....	2003	810	479	396	83	331	59,1	48,9	17,3
	2004	812	465	397	67	347	57,3	48,9	14,4

W IV kwartale 2004 r. zbiorowość aktywnych zawodowo według danych BAEL w województwie łódzkim liczyła 1377 tys. osób. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 4 tys. (tj. o 0,3%), natomiast liczba biernych zawodowo wzrosła o 28 tys. (tj. o 2,6%). W obserwowanym okresie na liczbę aktywnych zawodowo miał wpływ wzrost liczby pracujących o 35 tys. (tj. o 3,2%) przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych o 32 tys. (tj. o 11,9%).

W porównaniu z III kwartałem 2004 r. liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 6 tys. osób, tj. o 0,4%. Wzrost liczby aktywnych zawodowo był następstwem wzrostu liczby pracujących o 42 tys. osób, tj. o 3,8%. Liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 35 tys. czyli prawie o 13% natomiast biernych zawodowo, stanowiących 44,9% ogółu ludności

w wieku 15 lat i więcej, zwiększyła się o 10 tys. osób, tj. o 0,9%. W wyniku tych zmian zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2004 r. na 100 osób pracujących w województwie łódzkim przypadało 120 osób niepracujących, podczas gdy w III kwartale współczynnik ten kształtował się na poziomie 126. Jednocześnie na 100 osób aktywnych zawodowo przypadały 82 osoby biernie zawodowo (w III kwartale – 81 osób).

W IV kwartale 2004 r. w stosunku do IV kwartału 2003 r. odnotowano spadek liczby mężczyzn aktywnych zawodowo o 4 tys. (tj. o 0,5%) oraz wzrost liczby aktywnych zawodowo kobiet o 9 tys. (tj. o 1,5%).

Mężczyźni stanowili 54,4% ogółu aktywnych zawodowo i w porównaniu do III kwartału liczba ich zwiększyła się o 17 tys. osób, tj. o 2,3%, podczas gdy liczba aktywnych zawodowo kobiet w tym okresie zmalała o 10 tys. (o 1,6%), a ich udział wśród ogółu ludności aktywnej zawodowo spadł o 0,9 pkt. Liczba mężczyzn biernych zawodowo była wyższa o 9 tys. osób, natomiast kobiet o 1 tys. Na 100 mężczyzn aktywnych zawodowo przypadało w IV kwartale 2004 r. 59 mężczyzn biernych zawodowo wobec 60 w poprzednim kwartale i 57 w IV kwartale ubiegłego roku, natomiast na 100 kobiet aktywnych zawodowo – 108 biernych zawodowo, podczas gdy w III kwartale 106, a w analogicznym okresie roku poprzedniego 107.

Tabl. 2. Ludność aktywna i bierna zawodowo według płci oraz w miastach i na wsi w IV kwartale 2004 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	razem	pracujący	bezrobotni	
W TYSIĄCACH				
OGÓLEM	1377	1139	238	1124
Mężczyźni	749	626	122	445
Kobiety	629	512	116	679
Miasta	883	705	177	767
Wieś	495	433	61	356
III KWARTAŁ 2004=100				
OGÓLEM	100,4	103,8	87,2	100,9
Mężczyźni	102,3	104,5	91,7	102,1
Kobiety	98,4	102,6	82,9	100,1
Miasta	94,8	96,7	87,6	99,9
Wieś	112,5	117,7	84,7	102,9

Tabl. 2. Ludność aktywna i bierna zawodowo według płci oraz w miastach i na wsi w IV kwartale 2004 r. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	razem	pracujący	bezrobotni	
IV KWARTAŁ 2003=100				
OGÓLEM	100,3	103,2	88,1	102,6
Mężczyźni	99,5	103,8	81,3	103,5
Kobiety	101,5	102,4	96,7	102,0
Miasta	100,9	102,2	95,7	101,5
Wieś	99,4	104,8	71,8	104,7

Liczba aktywnych zawodowo na wsi (36,0% ogółu aktywnych zawodowo w województwie łódzkim) zwiększyła się w porównaniu z III kwartałem o 55 tys. osób, tj. o 12,5%. Wzrost ten zastąpił w wyniku wzrostu liczby pracujących o 65 tys. osób, tj. o 17,7% przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych o 11 tys. osób, tj. o 15,3%, natomiast w porównaniu z IV kwartałem ubiegłego roku zbiorowość aktywnych zawodowo zmalała o 3 tys. osób, tj. o 0,6% (wzrost liczby pracujących o 20 tys. osób, tj. o 4,8%). W miastach w IV kwartale 2004 r. odnotowano spadek liczby aktywnych zawodowo o 48 tys. osób w następstwie ograniczenia zbiorowości pracujących i bezrobotnych. W stosunku do IV kwartału ubiegłego roku nastąpił wzrost ludności miejskiej aktywnej zawodowo o 8 tys. osób, tj. o 0,9%, przy wzroście liczby pracujących o 15 tys. osób (tj. o 2,2%) i spadku liczby bezrobotnych o 8 tys. osób, tj. o 4,3%. W IV kwartale 2004 r. liczba biernych zawodowo zwiększyła się na wsi o 10 tys. osób, tj. o 2,9%, natomiast w miastach zmalała o 1 tys. osób, tj. o 0,1%. W efekcie tych zmian na 100 osób aktywnych zawodowo w miastach przypadało 87 biernych zawodowo (82 w III kwartale 2004 r., 86 w IV kwartale 2003 r.), natomiast na wsi współczynnik ten spadł z 79 do 72 biernych zawodowo przypadających na 100 aktywnych zawodowo (w IV kwartale 2003 r. współczynnik ten wynosił 68). Powiększyła się dysproporcja między miastem a wsią w obciążeniu osób pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2004 r. na 100 osób pracujących w miastach przypadało 134 niepracujących, a na wsi 96 osoby.

Wśród aktywnych zawodowo dominowały osoby w grupie wieku 25-34 lata stanowiąc 30,0% ogółu. Liczebność tej populacji zmalała w porównaniu z III kwartałem o 12 tys. osób, tj. o 2,8%, zmniejszając swój udział o 1 pkt. Wzrosła natomiast znacznie liczba osób w starszym wieku (55 lat i więcej) i jej udział wśród ogółu ludności aktywnej zawodowo ukształtował się na poziomie 6,9% wobec 6,7% w III kwartale. W IV kwartale 2004 r.

w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego największy wzrost liczby ludności aktywnej zawodowo nastąpił w grupie wieku 35-44 lata i wyniósł on 14,4% (tj. wzrost o 45 tys. ludności). Wśród biernych zawodowo ponad połowę stanowiły osoby w najstarszej grupie wieku, ale ich udział zmniejszył się w stosunku do III kwartału o 1,7 pkt, a w stosunku do IV kwartału 2003 r. o 2,2 pkt.

Tabl. 3. Ludność aktywna i bierna zawodowo według wieku w IV kwartale 2004 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	razem	pracujący	bezrobotni	
W TYSIĄCACH				
OGÓLEM	1377	1139	238	1124
15-24 lata	154	106	48	281
25-34	413	338	75	63
35-44	357	308	49	33
45-54	358	300	57	111
55 lat i więcej	95	87	9	635
w tym w wieku produkcyjnym	1345	1109	236	558
III KWARTAŁ 2004=100				
OGÓLEM	100,4	103,8	87,2	100,9
15-24 lata	95,7	106,0	77,4	106,4
25-34	97,2	99,4	88,2	114,5
35-44	103,2	102,7	108,9	97,1
45-54	103,2	106,8	86,4	98,2
55 lat i więcej	103,3	113,0	60,0	98,0
w tym w wieku produkcyjnym	99,7	102,9	87,1	106,1
IV KWARTAŁ 2003=100				
OGÓLEM	100,3	103,2	88,1	102,6
15-24 lata	87,0	96,4	71,6	113,8
25-34	102,7	107,3	85,2	98,4
35-44	114,4	115,4	108,9	113,8
45-54	93,0	92,9	93,4	98,2
55 lat i więcej	96,9	97,8	112,5	98,8
w tym w wieku produkcyjnym	100,9	104,2	87,7	108,8

Rozpatrując zbiorowość aktywnych zawodowo z punktu widzenia poziomu wykształcenia stwierdzić należy, iż najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 432 tys. osób, tj. 31,4% ogółu aktywnych zawodowo w wieku

15 lat i więcej (w III kwartale 32,2%) oraz z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 392 tys. osób, tj. 28,5% (29,5%). W porównaniu z III kwartałem wzrosła liczba aktywnych zawodowo posiadających wykształcenie na poziomie średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym odpowiednio o 7,8% i 6,3%. Najgłębszy spadek dotyczył osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 3,0%). Natomiast w porównaniu z IV kwartałem 2003 r. zanotowano wzrost liczby aktywnych zawodowo jedynie w grupie osób posiadających wykształcenie wyższe (o 10,7%) oraz policealne i średnie zawodowe (o 1%). Największy spadek dotyczył grupy osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym, tj. o 8,2%.

Wśród biernych zawodowo przeważały osoby charakteryzujące się wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (50,0% ogółu), a ich liczba w porównaniu z III kwartałem zmalała o 27 tys. osób.

W IV kwartale 2004 r. wzrosła liczba biernych zawodowo nie poszukujących pracy ze względu na zniechęcenie bezskutecznością jej poszukiwania. Zanotowano aż 23 tys. takich osób, co stanowiło liczbę ponad dwukrotnie wyższą od notowanej w poprzednim kwartale (11 tys.). Zmalał natomiast nieznacznie odsetek osób pozostających biernymi zawodowo ze względu na wiek emerytalny, choroby i niesprawność.

Tabl. 4. Ludność aktywna i bierna zawodowo według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2004 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	razem	pracujący	bezrobotni	
W TYSIĄCACH				
OGÓŁEM	1377	1139	238	1124
Wyższe	227	209	18	63
Policealne i średnie zawodowe	392	336	56	172
Średnie ogólnokształcące	124	105	19	152
Zasadnicze zawodowe	432	340	92	175
Gimnazjum, podstawowe i niepełne podstawowe	202	149	53	562

Tabl. 4. Ludność aktywna i bierna zawodowo według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2004 r. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	razem	pracujący	bezrobotni	
III KWARTAŁ 2004=100				
OGÓLEM	100,4	103,8	87,2	100,9
Wyższe	102,7	103,5	100,0	123,5
Policealne i średnie zawodowe	97,0	99,7	82,4	98,3
Średnie ogólnokształcące	107,8	116,7	76,0	112,6
Zasadnicze zawodowe	98,0	101,5	86,8	106,7
Gimnazjum, podstawowe i niepełne podstawowe	106,3	112,0	93,0	95,4
IV KWARTAŁ 2003=100				
OGÓLEM	100,3	103,2	88,1	102,6
Wyższe	110,7	114,2	81,8	112,5
Policealne i średnie zawodowe	101,0	103,4	88,9	107,5
Średnie ogólnokształcące	98,4	108,2	65,5	127,7
Zasadnicze zawodowe	99,5	102,1	91,1	104,2
Gimnazjum, podstawowe i niepełne podstawowe	91,8	90,3	96,4	94,9

Syntetycznym miernikiem charakteryzującym aktywność ekonomiczną ludności jest współczynnik aktywności zawodowej określający udział ludności aktywnej zawodowo wśród ludności danej kategorii.

W IV kwartale 2004 r. ludność aktywna zawodowo stanowiła 55,1% ogółu ludności województwa łódzkiego w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z III kwartałem współczynnik ten obniżył się o 0,1 pkt natomiast w porównaniu z IV kwartałem roku ubiegłego o 0,5 pkt. Wśród mężczyzn wzrósł o 0,1 pkt. do poziomu 62,8% w III kwartale, natomiast obniżył się o 0,9 pkt w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Współczynnik aktywności zawodowej kobiet ukształtował się na poziomie 48,1% wobec 48,5% w III kwartale i 48,2% w IV kwartale 2003 r. W miastach aktywność zawodowa była niższa niż na wsi (miasto - 53,5% i wieś - 58,2%), przy czym współczynniki te w III kwartale wynosiły odpowiednio 54,8% i 56,1%, a w IV kwartale 2003 r. 53,6% i 59,4%. Na obniżenie

się ogólnego współczynnika aktywności zawodowej wpłynął zarówno spadek poziomu aktywności zawodowej mieszkańców miast w stosunku do ubiegłego kwartału o 1,3 pkt.

Najwyższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata, dla których współczynnik przyjął wartość 91,5%. W porównaniu z III kwartałem spadek aktywności zawodowej zaobserwowano wśród młodszych grup wieku 15-24 i 25-34 lata (odpowiednio o 2,4 pkt i 1,7 pkt).

Najwyższą aktywnością zawodową charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym – 78,3% ogółu ludności tej kategorii oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 71,2%. Udział aktywnych zawodowo wśród osób posiadających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe wyniósł zaledwie 26,4%. W porównaniu z III kwartałem wzrost współczynnika aktywności zawodowej dotyczył jedynie grupy osób z najniższym wykształceniem (o 2 pkt), a zdecydowanie obniżył się w grupie osób z wykształceniem wyższym (o 3,0 pkt). Natomiast w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego współczynnik aktywności zawodowej we wszystkich grupach uległ obniżeniu. Największy spadek odnotowano dla grupy osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, bo aż o 6,5 pkt, tj. z 51,4% w IV kwartale 2003 r. do poziomu 44,9% w IV kwartale 2004 r.

I. PRACUJĄCY

W IV kwartale 2004 r. zbiorowość pracujących w województwie łódzkim według danych BAEL liczyła 1139 tys. osób, w porównaniu z III kwartałem zwiększyła się o 42 tys. osób, tj. o 3,8%, natomiast w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrosła o 35 tys., tj. o 3,2%.

W stosunku do poprzedniego kwartału populacja pracujących mężczyzn wzrosła o 27 tys., tj. o 4,5%, a kobiet o 13 tys., tj. o 2,6%. Na wzrost ogólnej liczby pracujących wpływ miał znaczny wzrost liczby pracujących mieszkańców wsi – o 65 tys. osób, tj. o 17,7%. Liczba pracujących mieszkańców miast spadła w badanym okresie o 24 tys. osób, tj. o 3,3%. Jednocześnie udział pracujących na wsi wśród ogółu pracujących w województwie wzrósł z 33,6% w III kwartale 2004 r. do 38,0%. W stosunku do IV kwartału roku poprzedniego odnotowano wzrost liczby pracujących mężczyzn i kobiet odpowiednio o 23 tys. (tj., o 3,8%) i 12 tys. (tj. o 2,4%), jak również populacji pracujących mieszkańców wsi o 20 tys. osób (tj., o 4,8%) i miast o 15 tys. osób (tj., o 2,2%).

Z ogólnej liczby pracujących w IV kwartale 2004 r. pracę dorywczą wykonywało 250 tys. osób, tj. 22,0% (w III kwartale tego roku – 23,6%).

W IV kwartale 2004 r. zanotowano wzrost odsetka pracodawców i pracujących na własny użytek oraz odsetka pomagających członków rodzin, które wyniosły 23,9% i 7,4%, tj. odpowiednio o 2,5 pkt i 1,8 pkt więcej niż w III kwartale. Analizując powyższe wskaźniki w stosunku do IV kwartału roku 2003 można zaobserwować spadek udziału pracodawców i pracujących na własny rachunek o 2,5 pkt i niewielki wzrost odsetka pomagających członków rodzin o 0,4 pkt.

Tabl. 5. Pracujący według sektorów i statusu zatrudnienia w IV kwartale 2004 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Pracownicy najemni			Pracodawcy i pracujący na rachunek własny	Pomagający członkowie rodzin
		razem	w sektorze			
			publicznym	prywatnym		
W TYSIĄCACH						
OGÓŁEM	1139	783	274	509	272	84
Praca stała	532	532	235	297	.	.
Praca dorywcza	250	250	38	212	.	.
III KWARTAŁ 2004=100						
OGÓŁEM	103,8	97,6	95,1	99,0	115,7	137,7
Praca stała	98,0	98,0	92,2	103,1	.	.
Praca dorywcza	96,5	96,5	115,2	93,8	.	.
IV KWARTAŁ 2003=100						
OGÓŁEM	103,2	106,4	92,9	115,4	93,5	109,1
Praca stała	99,4	99,4	92,5	105,7	.	.
Praca dorywcza	124,4	124,4	92,7	132,5	.	.

Miernikiem rzeczywistego zaangażowania ludności w procesie pracy jest wskaźnik zatrudnienia zdefiniowany jako udział ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

W IV kwartale 2004 r. pracujący w województwie łódzkim stanowili 45,5% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Ogólny wskaźnik zatrudnienia zwiększył się w porównaniu z III kwartałem o 1,4 pkt, przy czym w miastach spadł o 0,2 pkt do poziomu 42,7%, a na wsi wzrósł o 4 pkt i wyniósł 50,9%. Wśród mężczyzn jak i wśród kobiet poziom wskaźnika wzrósł o 1,2 pkt i wyniósł odpowiednio 52,5% dla mężczyzn i 39,1% dla kobiet. Porównując sytuację sprzed roku czyli w stosunku do IV kwartału 2003 r., dostrzec można, że nastąpił

wzrost ogólnego wskaźnika zatrudnienia o 0,8 pkt i to zarówno na wsi jak i w miastach (odpowiednio o 0,4 pkt i 1,7 pkt).

Największe zaangażowanie w proces pracy obserwuje się wśród osób w grupie wieku 35-44 lata, dla których wskaźnik zatrudnienia przyjął wartość 79,0% oraz wśród osób posiadających wykształcenie wyższe oraz policealne i średnie zawodowe. Wskaźnik zatrudnienia obliczony dla osób z wykształceniem wyższym kształtował się na poziomie 72,1% (74,3% w III kwartale 2004 r., 70,1% w IV kwartale 2003 r.), a dla osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym 59,6% (58,2% i 59,2%). Wskaźniki zatrudnienia ludności w pozostałych grupach wyznaczonych z punktu widzenia poziomu wykształcenia, w porównaniu z III kwartałem 2004 r., wzrosły (średnie ogólnokształcące z 36,0% do 38,0%, zasadnicze zawodowe z 55,4% do 56,0%, gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe z 17,1% do 19,5%). W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wskaźniki zatrudnienia zmalały wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące o 1,6 pkt (z poziomu 39,6%) oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (z 20,3%) o 0,8 pkt, natomiast wzrosły wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 0,8 pkt (z 55,2%).

Badania BAEL w IV kwartale 2004 r. w porównaniu z III kwartałem 2004 r. wykazały znaczny wzrost liczby pracowników usług osobistych i sprzedawców (o 18,0%), rolników, ogrodników, leśników, rybaków (o 14,4%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (10,7%).

W IV kwartale 2004 r. przeciętny czas poszukiwania pracy wynosił 20 miesięcy (w III kwartale 2004 r. również 20 miesięcy, w IV kwartale 2003 r. – 21 miesięcy) i był dłuższy dla mężczyzn (21 miesięcy) niż dla kobiet (19 miesięcy).

W IV kwartale 2004 r. zbiorowość bezrobotnych długotrwale, tzn. poszukujących pracy przez okres dłuższy niż rok, liczyła 134 tys. osób. W stosunku do III kwartału 2004 r. liczba bezrobotnych długotrwale zmniejszyła się o 31 tys. (tj. o 18,5%), natomiast w porównaniu z IV kwartałem 2003 r. zmalała o 28 tys. (tj. o 17,3%). Udział długotrwale poszukujących pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 56,3% i zarówno w porównaniu z poprzednim kwartałem jak i w stosunku do analogicznego okresu 2003 roku zmniejszył się - odpowiednio o 4,1 pkt, oraz o 3,7 pkt.

II. BEZROBOTNI

Wyniki BAEL wskazują, że w IV kwartale 2004 r. w województwie łódzkim odnotowano spadek bezrobocia. Zbiorowość bezrobotnych liczyła 238 tys. osób i w porównaniu z III kwartałem zmalała o 35 tys., tj. o 12,8%, natomiast w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 32 tys., tj. o 11,9%.

W IV kwartale 2004 r. stopa bezrobocia dla ogółu ludności województwa łódzkiego w wieku 15 lat i więcej wynosiła 17,3% i była o 2,6 pkt niższa niż w III kwartale i o 2,4 pkt niż w IV kwartale 2003 r. Bardziej zagrożone bezrobociem były kobiety, dla których stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 18,4% i była wyższa niż u mężczyzn (16,3%).

Na wsi w tym okresie odnotowano większy spadek bezrobocia (o 4,1pkt w stosunku do III kwartału 2004 r. i o 4,8 pkt w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego) niż w miastach (analogicznie 1,7 pkt i 1 pkt).

Tabl. 6. Stopa bezrobocia według płci, miejsca zamieszkania, wieku i poziomu wykształcenia w 2004 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	IV kwartał 2003	III kwartał 2004	IV kwartał 2004			
	w %			+/- w porównaniu		
				do IV kwartału 2003	do III kwartału 2004	
WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA						
OGÓLEM	19,7	19,9	17,3	-2,4		-2,6
Mężczyźni	19,9	18,2	16,3	-3,6		-1,9
Kobiety	19,4	21,9	18,4	-1,0		-3,5
Miasta	21,0	21,7	20,0	-1,0		-1,7
Wieś	17,1	16,4	12,3	-4,8		-4,1
WEDŁUG WIEKU						
15-24 lata	37,9	38,5	31,2	-6,7		-7,3
25-34	21,9	20,0	18,2	-3,7		-1,8
35-44	14,4	13,0	13,7	-0,7		0,7
45-54	15,8	19,0	15,9	0,1		-3,1
55 lat i więcej	8,2	16,3	9,5	1,3		-6,8

Tabl. 6. Stopa bezrobocia według płci, miejsca zamieszkania, wieku i poziomu wykształcenia w 2004 r. (dok.)

WYSZCZE- GÓLNIENIE	IV kwartał 2003	III kwartał 2004	IV kwartał 2004		
	w %			+/- w porównaniu	
				do IV kwartału 2003	do III kwartału 2004
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA					
Wyższe.....	10,7	8,1	7,9	-2,8	-0,2
Policealne i średnie zawodowe.....	16,2	16,8	14,3	-1,9	-2,5
Średnie ogólnokształcące.....	23,0	21,7	15,3	-7,7	-6,4
Zasadnicze zawodowe.....	23,3	24,0	21,3	-2,0	-2,7
Gimnazjum, podstawowe i niepełne podstawowe....	25,0	30,0	26,2	1,2	-3,8

Spadek natężenia bezrobocia dotyczył szczególnie osób w wieku 15-24 lata (o 7,3 pkt w porównaniu z III kwartałem i 6,7 pkt w stosunku do IV kwartału roku ubiegłego). Stopa bezrobocia dla osób powyżej 55 roku życia w porównaniu z III kwartałem obniżyła się o 6,8 pkt, natomiast w stosunku do IV kwartału poprzedniego roku wzrosła o 1,3 pkt. W grupie wieku 35-44 lata natężenie bezrobocia w stosunku do III kwartału wzrosło 0,7 pkt, natomiast w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego obniżyło się o 0,7 pkt.

Najmniej zagrożone bezrobociem są osoby z wykształceniem wyższym (stopa bezrobocia na poziomie 7,9%), a najbardziej osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (26,2%). Największy spadek natężenia bezrobocia obserwowano w grupie osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, gdzie stopa bezrobocia w porównaniu z III kwartałem spadła o 6,4 pkt, a w porównaniu do IV kwartału 2003 r. o 7,7 pkt.